

Urdd

Taith Diwylliant a Chwaraeon yr Urdd i Seland Newydd Rhagfyr 2022

#FELMERCH

Ariennir gan
Funded by
9Taith

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

Nod y Daith: Ysbrydoli, Cefnogi ac Ymbweru

Bwriad y daith oedd rhoi cyfle i dîm rygbi Merched yr Urdd deithio'n rhyngwladol i Seland Newydd i hyrwyddo Cymru, ein hiaith a'n diwylliant, dysgu am ddiwylliant Maori, creu partneriaethau newydd a cynrychioli'n gwlad mewn twrnaint 7 bob ochr Rhyngwladol. Hon oedd y tro gyntaf i unrhyw dîm o Gymru rhoi cyfle i dîm benywaidd gystadlu mewn cystadleuaeth 7 bob ochr y Byd. Trwy gydweithio gyda Undeb Rygbi Cymru wnaethom ddewis 14 merch 18 oed o gefndiroedd ac ardaloedd gwahanol ar draws Gymru.

“I gloi blwyddyn ein canmlwyddiant, braint yw cael merched ifanc yr Urdd yn cynrychioli Cymru am y tro cyntaf yng nghystadleuaeth y World Schools Sevens yn Seland Newydd. Eleni mae neges cynllun #FelMerch wedi ei lawnsio yma yng Nghymru ond hefyd wedi teithio'n rhyngwladol gan ymbweru merched ar hyd byd. Dyma'r tro cyntaf i dîm o wledydd y Deyrnas Unedig gymryd rhan, a dwi mor falch taw'r Urdd a Chymru sy'n darparu'r cyfle arbennig yma.”

Sian Lewis Prif Weithredwr yr Urdd

Cyn y daith:

Diwylliant: Sesiynau Wythnosol

Cyn y daith dan arweiniad staff yr Urdd, dysgodd y merched fwy am hanes y mudiad, yc hefyd iaith a diwylliant Cymru. Daeth y garfan merched at ei gilydd yn wythnosol wyth wythnos cyn y daith. Roedd hyn yn gyfle iddynt ddod i adnabod ei gilydd, ac hefyd yn gyfle i'r tîm ddysgu caneuon a dawnys draddodiadol Gymraeg i rannu hefo'r partneriaid, pobl ifanc a chymunedau yn Seland Newydd.

Rygbi

Yn ogystal â'r ochr ddiwylliannol, cafodd y merched gyfle i ymarfer fel tîm yng Nghanolfan Rhagoriaeth Cymru URC a derbyn hyfforddiant gan dîm o staff profiadol Undeb Rygbi Cymru. Dysgodd y merched nifer o sgiliau newydd i'w baratoi ar gyfer y daith i Seland Newydd.

Datblygiad Personol

Fel rhan o'r paratodau, daeth y grŵp at eu gilydd i drafod beth oedd disgwyliadau a phryderon pawb cyn teithio. Cafodd y canlyniadau o'r sgwrs eu nodi i ni gyfeirio atynt wrth ddychwelyd.

Cyn y daith gofynnwyd y tri cwestiwn yma i'r garfan:

Beth ydych chi'n gobeithio cael allan o'r daith hon?

Dysgu am ddiwylliannau gwahanol
Cyffrous i archwilio'r wlad
Cymdeithasu fel tîm a gyda thimoedd eraill tu allan i ymarfer / chwarae
Profiad ac atgofion
Datblygu sgiliau bywyd (hyder ac annibyniaeth)

Beth yw eich pryderon?

Arwain sesiynau / canu o flaen nifer o bobl o fewn diwylliannau gwahanol
Teithio
Y tywydd
Cysgu a 'jet lag'
Bod dramor am y tro cyntaf
Dim mynediad i ffôn symudol yn gyson
Bwyta bwyd lleol

Sut ydych chi'n teimlo am y daith?

Pryderus am fod yn ddigon da i gystadlu
Diolchgar
Cyffrous
Hapus
Awyddus
Nerfus
Barod

“Da ni'n mynd i gystadlu yn twrnamaint World School 7's ond yn ogystal i hynny fyddwn yn cynnal sesiynau yn y gymuned, felly ni'n dysgu am ddiwylliant Maori a ni hefyd yn dysgu nhw am ein diwylliant ac ein iaith Cymraeg. Dwi bendant yn cyffrous ac yn balch iawn”

Nia Fajeyisan, Chwaraewr Urdd Gobaith Cymru

Cynnwys y Daith - Rhannu Diwylliant

Diwylliant: Dysgu am te reo (iaith) Māori

Yn ogystal â'r cyfle i herio timau 7 bob ochr, cafodd tîm yr Urdd y cyfle i ddysgu pobl Seland Newydd mwy am yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymru. Hefyd yn ystod y daith dysgodd y merched mwy am ddiwylliant a hanes y bobl Māori, gyda phwyslais ar bwysigrwydd eu hiaith te reo Māori, ar ymdrechion sy'n cael ei wneud i warchod a hyrwyddo'r iaith.

Cyn y daith, sefydlwyd cyswllt rhwng yr Urdd a [Te Taura Whiri i Te Reo Māori](#) (Comisiwn yr iaith Māori), er mwyn cryfhau a datblygu'r cysylltiadau rhwng sefydliadau sy'n ymdrechu i adfywio a hyrwyddo eu hiaith leiafrifol.

Sefydlwyd y comisiwn er mwyn arwain ar strategaeth te reo Māori y llywodraeth, ac i ganolbwyntio ar hyrwyddo'r iaith yn un byw. Mae'r Urdd yn ddiolchgar iawn i Ta Taura Whiri i Te Reo Māori am fod yn hynod o gefnogol yn ystod y daith a chysylltu'r Urdd gyda sefydliadau Māori eraill.

Ar brynhawn cyntaf y daith, daeth cynrychiolydd o'r comisiwn i ymweld â'r bobl ifanc o Gymru, er mwyn eu cyflwyno i iaith a diwylliant y bobl Māori. Dysgodd y merched mwy am pan sefydlwyd te reo Māori fel iaith swyddogol yn Seland Newydd, gwaith y comisiwn, a sut i gyfarch eraill o fewn y gymuned Māori.

Yr ymweliad cyntaf oedd taith dywysedig i Maungawhau (Mt Eden), gan aelod o gymuned Māori lleol, y Ngāti Whātua Ōrākei. Dysgwyd am hanes yr ardal a phwysigrwydd y tir i bobl Tāmaki Makaurau (Māori Auckland).

Cafwyd ymweliad i [Whakaata Māori](#) (Māori TV) er mwyn dysgu sut mae te reo Māori yn cael ei ddefnyddio o fewn y cyfryngau yn Seland Newydd. Fel rhan o'r ymweliad, cafodd y merched eu tywys o amgylch y stiwdios gan staff Whakaata Māori.

Yn olaf, cafwyd ymweliad â [Te Kaha o Te Rangatahi](#) (grwp ieuenctid Māori) yn ardal Auckland. Roedd yn brynhawn cyfan ble wnaeth Te Kaha o Te Rangatahi dysgu'r merched am eu gwaith nhw gyda phobl ifanc

yr ardal. Wedyn cafodd y merched y cyfle i siarad am eu profiadau nhw gyda'r Urdd, ond yn fwy na dim, eu profiadau yng Nghymru yn ymwneud â'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru. Cafwyd sesiynnau hwyliog yn chwarae gemau gan ddefnyddio te reo Māori a'r iaith Gymraeg, dysgu ei gilydd ychydig o eiriau yn y ddwy iaith, a gorffen y dydd gyda gwledd Māori traddodiadol. Yn ystod y pryd o bwyd cafwyd mwy o sgwrsio a chloi'r ymweliad efo perfformiad o ganeuon te reo Māori gan Te Kaha o Te Rangatahi a pherfformiadau yn yr iaith Gymraeg gan dîm yr Urdd.

Yn dilyn llwyddiant y daith, mae'r Urdd yn gobeithio datblygu'r berthynas rhwng yr Urdd, Cymru a chymunedau Māori Seland Newydd.

Dyma ddyfyniadau gan ddau aelod o staff Te Taura Whiri i te Reo Māori (Comisiwn yr iaith Māori).

“The partnership between Te Taura Whiri i te Reo Māori and Urdd Gobaith Cymru has been strengthened through a shared dedication to our languages and understanding the importance of rangatahi (youth) and their role in revitalising indigenous languages. Media in Aotearoa / New Zealand covered this exchange, quoting Te Taura Whiri i te Reo Māori Chair, Rawinia Higgins: “Welsh language champions face the same struggles as Māori language champions: revitalising and safeguarding their indigenous language in their own homeland.”

– Makere Carroll (Communications Advisor).

“The unique engagements between the team and the different groups we visited allowed for the team to experience the Māori culture, learn the histories of local iwi and understand the importance of the Māori language to the Māori people. We were very fortunate in aiding and coordinating the engagements for both team and management, where they were given opportunities to question, learn and exchange. Through guided tours, cultural ceremonies, and interactive activities - the team both built and strengthened relationships during their time here.”

– Manihera Te Hei (Social Media Advisor)

Cynnwys y Daith - Y Cystadlu

Cystadleuaeth 7 bob ochr y byd

Mae'r 'World School 7's' yn dwrnamaint rygbi bechgyn a merched rhyngwladol dan 18 sydd wedi tyfu'n sylweddol ers ei sefydlu yn 2016 gyda thimau'n teithio o Japan, UDA, Canada, Awstralia, Fiji, Tonga, Vanuatu a Ffrainc.

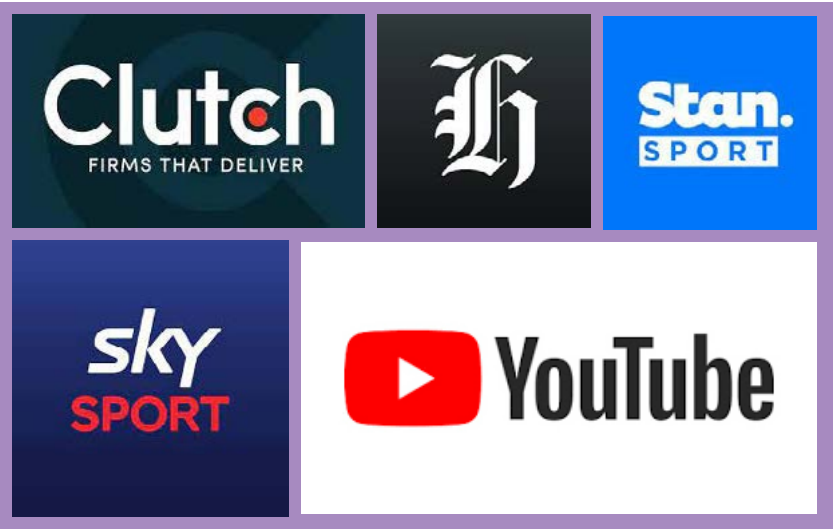
Gweledigaeth y twrnamaint yw cyflwyno digwyddiad proffesiynol lefel uchel sy'n rhoi profiad sy'n datblygu

bywydau'r chwaraewyr, yr hyfforddwy'r rheolwyr yn Seland Newydd ac yn rhoi cyfle i'r chwaraewyr arddangos eu doniau ar lwyfan byd-eang.

Eleni croesawodd y twrnamaint 48 tîm i gyd sef y fwyaf erioed, gan gynnwys am y tro cyntaf tîm cynrychioladol o'r DU yn cystadlu yn dod o Gymru (Urdd Gobaith Cymru).

Darlledu / Ffrydio

Prif ddarllledwyr yn ystod y penwythnos oedd Sky Sport, Sky Sport Next, New Zealand Herald, Stan Sport a Clutch.

Cynnwys y daith - Datblygiad Personol

“Definitely gained confidence in terms of being more social with people I don’t know. Especially in interviews as normally I’m very nervous. And also having courage to go on stage with everyone and sing”

- Adborth chwaraewr

Roedd pob elfen o'r daith wedi'i ddylunio i roi profiadau gwerthfawr i'r bobl ifanc i ddysgu, datblygu fel tîm ac hefyd fel unigolion. Fe drefnwyd nifer o weithgareddau ar hyd y daith i'r merched gael dysgu sgiliau newydd ac i ennill hyder.

Perfformiad Cyhoeddus: Daeth pob tîm o'r gystadleuaeth 7 bob ochr at ei gilydd am noson diwylliant, lle wnaeth pawb rannu perfformiad i efelychu diwylliant y wlad oedden nhw'n cynrychioli.

Cyfweliadau: Denodd y daith sylw gan y cyfryngau lleol a tramor. Cafodd y merched eu cyfweld trwy gydol y daith gan wahanol ffynonellau'r wasg.

Sgiliau bywyd: Gofynnwyd i'r merched greu 'Code of Conduct' iddyn nhw fel tîm ddilyn yn ystod y daith. Roedd gofyn i'r unigolion gymryd cyfrifoldeb dros gyllid eu hunain.

Gwerthuso: Ar diwedd pob dydd, gofynnwyd i'r merched werthuso'r hyn ddysgwyd y diwrnod hwnnw, a'r hyn oedden nhw'n edrych ymlaen at gyflawni y diwrnod wedyn.

Gemau cyfeillgar: Trefnwyd gemau cyfeillgar i'r tîm gael profiad o chwarae gyda'i gilydd cyn y gystadleuaeth ond hefyd i gymdeithasu gyda thimau o Awstralia, Seland Newydd a Fiji.

Ar ôl y daith

Yn dilyn y daith cwblhaodd y merched holiadur i nodi eu profiadau. Dyma uchafbwyntiau'r adborth.

Canlyniadau'r ffurflen adborth

3 gair sydd yn disgrifio eich profiad ar y daith.

Dywedwch i ni sut mae'r profiad o deithio a phrofiadau ar y daith wedi gwneud gwahaniaeth i chi yn bersonol?

"It has opened my eyes to different cultures in the world. I have really enjoyed learning and listening"

"Rhoid fwy o hyder yn siarad gyda pobl gwahanol"

"Sut mae agwedd un person yn gallu effeithio'r grŵp- e.e os ma rhywun yn llawn egni ma fe'n adlewyrchu ar bawb arall hefyd a vice versa"

Beth yw'r wers orau rydych wedi ei ddysgu ar y daith yma?

"Bod gan pawb hawl i rhannu a siarad yr iaith maent eisiau"

"To have belief in myself and to embrace the Welsh culture and be proud to sing our traditional songs as it brings us together."

"Learning how other countries live, and learning about all of their cultures."

"The similarity between the Welsh language and the Māori language"

"Seeing how the people in the Māori tribe have so much passion for their culture and want to spread the word to encourage other people. It was very empowering watch them sing and made me want to learn Welsh and embrace the Welsh culture more than I do."

Cyrraedd y Gynulleidfa

Dyma daith oedd yn cynnig y cyfle i arddangos sawl elfen gadarnhaol: y pwysigrwydd o drin a thrafod diwyllianau gwahanol, gwarchod ieithoedd lleiafrifol, ymbweru merched mewn chwaraeon, ac annog pobl ifanc yng Nghymru i gymryd mantais o'r cyfleoedd sydd ar gael i weld y byd. Wrth godi ymwybyddiaeth o fewn y cyfryngau a'r cyfryngau cymdeithasol, ein gobaiith oedd byddai'r ymweliad yn tynnu sylw at yr elfennau hyn yma yng Nghymru, ond hefyd yn gyfle i ddysgu pobl Seland Newydd am werthoedd Cymru a gwaith yr Urdd. Wrth ymestyn allan i'n cynulleidfaoedd, roedd yn bwysig hefyd i ni adlewyrchu sut roedd y daith yn cael effaith bositif ar y merched, sef yn cynnig profiad addysgiadol ond hefyd yn fuddiol i ddatblygiad personol wrth i'r merched ennill profiadau newydd a datblygu eu sgiliau.

Ystadegau Cyfryngau Cymdeithasol

	Twitter	Facebook	Instagram + Stories	Cyfanswm
Nifer o negeseuon	15	14	59	88
Argraffiadau	175,464	111,897	71,369	358,730
Gwyliau fideo	9,712	3,529	16,666	29,907
Ymgysylltiadau	4,757	13,353	1,388	19,498
Cyfradd ymgysylltu	2.70%	11.90%	1.90%	5.40%
Reacts/hoffi	601	2,799	1,347	4,747
Sylwadau	19	329	14	362
Rhannu	117	129	2	248
Clics	382	333	N/A	715

Y Wasg

Llwyddodd y daith i atynnu diddordeb yn y wasg yma yng Nghymru ac yn Seland Newydd, gydag eitem ar y teledu, eitem ar y newyddion ac erthyglau mewn sawl papur newydd. Dyma ddolenni i'r sylw a gafwyd:

Cymru

Heno, S4C. Teledu a CC

Golwg – erthygl yn cynnwys cyfweiliad hefo Gwennan Hopkins.

Herald

Dai Sport (gwefan)

BBC Radio Cymru, rhaglen Aled Hughes - 11/01/22

Seland Newydd

Voxy.co.nz: Whakarauora reo Maori ‘inspires Welsh language group during Aotearoa visit’

Te Ao, Maori News: Young Welsh language champions visit Aotearoa to experience te ao Māori and rugby

NZ Herald: Young Welsh language champions here to experience te ao Māori and rugby

Cyfanswm y cyrhaeddiad:
86.6k (86,566)

Noson Diwylliant

Gyda diolch i'n noddwyr a phartneriaid

Prif Noddwyr a Phartneriaid

Taith

Llywodraeth Cymru

Partneriaid

FELMERCH

Te Taura Whiri i Te Reo Māori

Te Kaha o Te Rangatahi

Undeb Rygbi Cymru

World School Sevens

Chwaraeon@urdd.org

www.urdd.cymru/cy/prosiectau-rhyngwladol